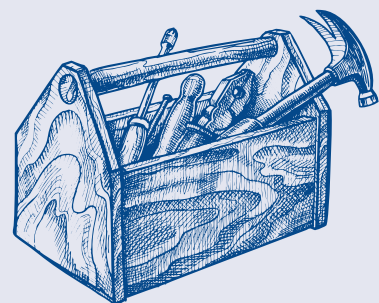

Henk Wildeboer
is punterbouwer
in Giethoorn

'HET IS EEN SPEL MET DE NATUUR'

Henk (57) en Yvonne Wildeboer (48) bestieren sinds 1990 Punterwerf Wildeboer in Giethoorn. Henk bouwt de punters handmatig van eikenhout. Hij leerde het eeuwenoude ambacht van zijn opa en vader. Toeristen varen al sinds jaar en dag op zijn punters in het waterrijke natuurgebied rondom Giethoorn.

Zwijgend schuurt Henk Wildeboer het blanke eikenhout van een punter. Uit een draagbare radio schallen jaren zestig-hits. Om hem heen de geur van teer, lak en vocht, houtkrullen, zaagsel, planken, emmers en gereedschap. In zijn werkschuur is Henk in zijn element. Een man van weinig woorden. Terughoudend onder al te veel aandacht. "Een echte doener", zegt zijn vrouw Yvonne over hem.

'HOUT LEEFT'

Aarzelend maakt hij zich los van het hout, dat hij eigenlijk liever niet in de steek laat. De punter is bijna klaar. Alleen nog wat bijschaven en lakken, zodat hij mooi glimt.

Het mooie van dit vak? "Hout", antwoordt Henk vastberaden. "Hout leeft." Als hij zich nader verklaart, lichten zijn ogen op: "Het trekt, zet uit en krimpt. Daar moet je altijd rekening mee houden. Je leert dit vak niet zomaar; je moet er oog voor hebben."

Over dat geoefende oog beschikt Henk inmiddels. Het is zijn enige richtlijn. Alleen voor de bodem gebruikt hij de mallen die nog van zijn opa zijn geweest. Tekeningen of handleidingen zijn er niet. Zijn opa en vader gaven hem het vakmanschap, de techniek en 'de kunst van de kromming' mee.

'DÁT IS DE KUNST'

Een Wildeboerpunter is te herkennen aan de vloeiende kromming van de zijanten. De rondingen van de punter brengt Henk handmatig aan met behulp van een houtvuur. Boven de hitte van het vuur droogt en krimpt de ene kant van de plank. Op de andere kant sprenkelt hij water, waardoor het hout uitrekt. Dát is de kunst van de kromming. "Je doet dat op gevoel. Het is een spel met de natuur, want het hout bepaalt uiteindelijk hoe de vorm wordt. Het verschil met andere botenbouw is dat je begint met de scheepshuid, die bestaat uit twee grote planken, en met de voor- en achterstevens. Pas daarna worden de spanten aangebracht en als laatste de bodem."

Tekeningen of handleidingen zijn er niet; hij leerde het ambacht van zijn opa en vader

ANNO 1890

De geschiedenis van Punterwerf Wildeboer gaat terug tot 1890. Thomas Vos bouwde in zijn schuur aan de Appensteeg in Giethoorn houten punters, vloten en bokken. Die verkocht hij aan boeren en handelaren. In 1933 nam zijn schoonzoon, de opa van Henk, de werf over en verhuisde naar de huidige plek aan de Beulakerweg.

In die tijd waren in Giethoorn zeker twintig bloeiende punterwerven. De boot was geliefd, omdat hij weinig diepgang had. Hij kon daardoor goed gebruikt worden voor veevervoer, trouwerijen en begrafenissen. Inmiddels zijn er nog maar twee punterwerven over, waarvan die van Henk en Yvonne er één is.

Henk wilde niets liever dan punterbouwer worden. Als jongen tekende hij schoolschriften vol met punters. Gefascineerd keek hij toe hoe zijn vader en opa bij het houtvuur stonden om de zijden te buigen. En al gauw stond hij daar ook te werken. Sinds 1990 runt hij de punterwerf samen met zijn vrouw Yvonne.

'DE TOERISTEN BEGINNEN WEER TE KOMEN'

Buiten op het erf wachten stapels planken, verzaagd uit eikenbomen, op een nieuw leven als punter. "Henk zoekt dat hout zelf uit bij eikenhoutleveranciers in Frankrijk. Hij weet precies welke verzaagde bomen geschikt zijn en kijkt bijvoorbeeld naar de dikte en of er niet te veel noesten in zitten", legt Yvonne uit. Gemiddeld is Henk zo'n vier tot zes weken bezig met de bouw van een punter. Daarnaast maakt hij houten zwaarden en roeren. Ook onderhoudt en restaureert hij punters en platbodems. "Van de verkoop van punters alleen kunnen we niet leven, dus we zijn later ook punters en ligplaatsen gaan verhuren." Yvonne helpt mee met het lakken en verven van de boten, maar draagt vooral ook zorg voor de verhuur, het contact met klanten en de administratie. "Gedurende de coronacrisis was het erg rustig. De toeristen bleven weg. Maar nu beginnen ze weer te komen", vertelt Yvonne. Daar is ze blij om, al heeft ze letterlijk voor hetere vuren gestaan.

ALLES AFGEBRAND

Op 29 september 2016 brak om half elf 's avonds brand uit op de punterwerf. Henk was die avond

bij een stel vrienden. Yvonne vluchtte met de vier kinderen halsoverkop het huis uit. "Het was heel heftig. We schrokken wakker van een vreselijk gebrul en geraas. Vlammen sloegen uit de historische werkschuur. Die

brandde volledig uit. Ook onze verhuurvloot en de bijbehorende theeschenkerij gingen verloren. De brandweer heeft de hele nacht geblust, waardoor ons huis gelukkig gespaard bleef."

Henk reageerde, zoals altijd, nuchter. "Zo hou je niet veel over", merkte hij op, toen hij de ravage aanschouwde. Van binnen moet het hem pijn gedaan hebben om zijn levenswerk en de nostalgische werkplaats van zijn vader en opa in rook te zien opgaan, maar nog geen dag later zei hij: "Direct weer de kop de andere kant op!" "Henk is van het type 'niet zeuren maar poetsen'", verklaart Yvonne. "We hebben meteen na de brand keihard gewerkt om de twee botenloodsen van de werf opnieuw op te bouwen en de verhuurvloot weer op peil brengen. Henk draaide overuren en bouwde zo snel mogelijk zeven nieuwe verhuurpunters. We waren in één klap ons werk en de inkomsten kwijt, dus dat moest ook wel. Ik ben er heel trots op dat het is gelukt. Henk voelt zich helemaal thuis in zijn nieuwe loods."

HET AMBACHT OVERDRAGEN

De kans dat een vierde generatie de punterwerf ooit overneemt, is klein. "Onze kinderen hebben een andere richting gekozen. Punterbouwer is een uitstervend beroep. Henk heeft af en toe stagiaires op de werf om zo toch het ambacht over te dragen. Want ook als je geen Wildeboer heet, kun je het leren", lacht Yvonne. "Met timmermansgevoel en passie voor het vak kom je een heel eind!" ■

Tekst: MARLOES DE MOOR

Foto's: ARCHIEF

REAGEREN OP DIT ARTIKEL?
REDACTIE @ MAXMAGAZINE.NL OF
POSTBUS 277 - 1200 AG HILVERSUM